

Forfatter: Heiberg, Johan Ludvig

Titel: BREV TIL: Heiberg, Johanne Luise FRA: Heiberg, Johan Ludvig (1854-07-03)

Citation: Heiberg, Johan Ludvig: "BREV TIL: Heiberg, Johanne Luise FRA: Heiberg, Johan Ludvig (1854-07-03)", i *Fra det Heibergske Hjem*, J. H. Schultz Forlag, s. 154. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002922578-000-shoot-L0029225780000030.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Fra det Heibergske Hjem

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Kjøbenhavn, Mandag, 3. Juli 1854.

Min egen kjære Hanne!

Efter at have faaet Brev i Onsdags i forrige Uge, og besvaret det i Fredags, fik jeg Dagen efter, i Løverdags, et nyt rart Brev fra Dig, og dette har været en Dag kortere underveis end de andre. Jeg troer nu at være kommen efter Hemmeligheden med Brevbefordringen. De gaae hurtigst, naar de gaae med »Geiser«, ligesom Du selv; thi saa gaae de siden den korteste Vei over Breslau. Men det er for sildigt, at jeg gjør denne Opdagelse, thi nu, naar jeg skal skrive til Marienbad, gjælder en anden Regel. Dersom Du er bleven ved Dit Forsæt at reise om Tirsdagen (imorgen) fra Wien, saa kommer mit Brev fra i Fredags samme Dag, efter Din Afreise, til Wien. Men jeg formoder, at Du, eller rettere sagt Anton har draget Omsorg for, at de Breve, som indløbe efter Afreisen, blive sendte efter jer. Det er ikke fordi Du just taber stort. 155 Ved at miste mit første Brev, men jeg troer dog, at det indeholder en og anden Nyhed, som, ihvor ubetydelig den er, kan være velkommen i Udlandet. Skjøn paa, at jeg endnu ikke har fortalt Dig om Forlovelser mellem Personer, hvis Navne jeg har glemt. Jeg er som Geert Westphaler: jeg fører ingen Pølsesnak, men fortæller kun curiøse Ting. 1) Du er mindre grundig i Dine Beretninger. Saaledes overrasker Du mig vel med den behagelige Efterretning, at Du har kjøbt en Feldstecher til mig hos Plössl, men er saa ubarmhertig ikke at sige mig Andet om den, end at den er en lille Gavtyv. Jeg længes naturligviis efter en nærmere Beretning om dens Gavtyvstregere. Hvad det især kommer mig an paa at vide, er, om den er forsynet med eet eller med flere Ocularer, om den har en Borer til at skrue den fast med, om den er indfattet i Messing eller Træ, hvor stor, især hvor tyk den omtrent er, o. s. v. Iøvrigt har Beskrivelsen af Dit Besøg hos Plössl mere mig, thi det er aabenbart, at Du har coquetteret med den døve Mand, og insinueret Dig hos ham (ligesom tidligere med Hertz 2); men just derfor tør jeg da vente, at han har udsøgt noget Godt til mig.

Jeg føler idag en ikke ringe Lettelse i mit Sind, thi jeg har endelig faaet aflæsset een af mine Byrder, idet jeg er bleven færdig med et langt og vanskeligt Brev til Ministeriet angaaende en Forandring af visse Forhold ved Theatret, som Ministeriet maa see at sætte igjennem paa Rigsdagen. 3) Om der kommer Noget ud af det, maa Tiden vise, men jeg har idetmindste faaet min Mening sagt. Jeg har ved samme Leilighed faaet anbragt den morsomme Sammenstilling mellem Stockholms og Københavns Theatre, med Hensyn paa Statskassens Tilskud. — Med Nielsens Afsked er endnu Intet afgjort. Afskedsforestillingen har jeg nu ialfald slaaet en Streg over, idet jeg idag har givet Wedén 4) Tilladelse til strax at begynde paa Hvidten, Malen og Reparationer, saa at Theatret fra nu af ikke kan bruges i Sommer. — En fransk Balletmesters. 156 Martin har skrevet mig til fra Leipzig om at blive ansat i Bournonvilles Sted, da han hører, at B. er engageret i Wien. Han tilbyder mig tillige sin Kone som en høist udmærket Dandsesinde. 1)

Dahlerup siger, at Professor Skoda, som Du har henvendt Dig til, er berømt for sin Behandling af Brystsyrge, men er i nærværende Tilfælde ingen Autoritet; imidlertid kan han vel være ligesaa god Autoritet som Dahlerup selv. Iøvrigt, skjøndt han roser Dig for ikke at have læst Brevet, siger han, at Du ikke havde Ret til at bryde det og give det til en Anden end den Bestemte. Derom har jeg nu ingen Mening, da jeg ikke kjender Aftalen imellem jer. Kun synes mig, det er slemt, at Lægen i Marienbad ikke kan læse Brevet, med mindre Skoda har givet Dig det tilbage. Suhr siger, at hvis Du kommer til Franzensbrunnen, maa Du ikke henvende Dig til Andre end Dr. Köstler, som har behandlet hans Kone saa fortræffeligt. Dahlerup derimod siger, at Köstler er en Vindbeutel, som i Christian den 8des Tid to Gange reiste til Plöen, mens Kongen var der, blot for at faae Dannebrogskorset, men forgjæves, indtil han nu for nylig har opnaaet det ved Bangs Indflydelse. 2) Men kan Du i Marienbad blive fri for at drikke Vandet? Hvad har Skoda sagt derom? Dette Punkt, som ligger mig paa Hjerte, skriver Du Intet om. Din Beretning er her ligesaa ufuldstændig som den om Kikkerten.

Din Beskrivelse af Schönbrunn giver ret Lyst til at see dette Sted. Kun kan jeg vanskelig troe, at Haven og Slottet ere mere imponerende end Versailles, som er Mønsteret for alle saadanne Anlæg.

Tak for Din Lignelse om de glemte Brillen. Men ogsaa jeg er virkelig uden Brillen og seer Intet, før jeg faaer den nye Kikkert — og Dig. Jeg er vis paa, at der er Meget, som er gaaet tabt for mit Syn, fordi ikke Du, som sædvanlig, har gjort mig opmærksom derpaa. Jeg vil nu slet ikke tale oms. 157 at see Folks Character og falske Tænder paa Hatten, men der er jo daglig saa meget Andet, som jeg først seer, naar Du aabner mine Øine derfor. Vel seer Du ogsaa undertiden galt, men jeg kan ikke nægte, at Du jo meget ofte seer rigtigt.

De fortsatte Morgenhilsener grændse nu næsten til det Overnaturlige, skjøndt jeg er langt fra at sige med min Moder, at det er »forskrækkeligt«. Men det er jo næsten et Eventyr af Tusind og een Nat. Idag fik jeg nu engelsk Plaster, som kom mig meget vel tilpas, da jeg havde glemt at købe Noget deraf. Igaar fik jeg et Par Sommerhandsker, iforgaars et Par Seler, som Du forresten nok har seet Mage til, thi Skibsfolk bære dem meget ofte. De ere imidlertid saare bløde og behagelige, og jeg tog dem strax i Brug ved min Morgendragt. Jeg glæder mig til, naar en passende Leilighed tilbyder sig, at bære dem i Forbindelse med min lysegrønne Vest, og da lade denne staae saa meget aaben, at Selernes røde Farve kan sees. Det vilde være et Syn for Frøken Freuchen, 1) paa hvem Vesten allene gjorde et saa mægtigt Indtryk i Sommer.

Guldpenen kan meget godt beroe i min Forvaring, indtil Du kommer hjem. — De udtrykkelige Hilsener til Din Moder har jeg af mig selv efterkommet, og skal nok vedblive dermed. I Fredags har Rottbøll talt med

hende paa Gaden, og hun fortalte ham om Janes Koldfeber, hvorom hun til mig sagde, at det var en Hemmelighed. Jeg har iøvrigt ikke seet hende siden i Torsdags, og veed derfor ikke nærmere Besked om Koldfeberen. I Eftermiddag tænker jeg at see til hende, og sige, at jeg fik Dit sidste Brev idag, hvilket rigtignok ikke er sandt. Jeg vil da rimeligviis høre Noget om Janes Befindende, men kommer neppe til at skrive til Dig derom før i mit næste Brev, da jeg, for visse Aarsagers Skyld, sender dette paa Posthuset iaften, istedenfor imorgen tidlig. — Suhr har bedt mig om at kjøre med Rottbøll og Bluhme til Sølyst paa Onsdag. Jeg har just ikke lovet det, da jeg ikkees. 158holder af at være borte saa godt som hele Dagen; men jeg har heller ikke afslaaet det. Jeg faaer nu see, hvorledes Hovedet staaer paa mig imorgen. Jeg tænker ogsaa paa at bede Lene Møller og begge Wiehes Søstre 1) her hen en Middag og kjøre en Tour med dem om Eftermiddagen, men i denne Tid truer det daglig med Regn. De norske Skuespillere har jeg hidtil ikke seet Noget til. 2) De styre vel Kunsten i Hamborg, inden de komme her. Ogsaa min lille Skjelderup 3) maa jeg have her hen en Dag, ligesom forleden Claudius Rosenhoff; jeg maa benytte Din Fraværelse til at vise Høflighed mod Dem, som Du ikke skjætter om. — Hall og Andræ ere nu reist for nogle Dage siden. Andræ var ikke med paa Sølyst; han skulde kun være indbudet for min Skyld; jeg fik ham slet ikke at see inden hans Afreise. Paa Sølyst vare ingen Andre end Hall og Fru Hall. Der blev, tiltrods for Selskabets Lidenhed, kjørt en Tour i to Vogne, af hvilke Suhr og Fru Hall i den ene. Underveis prækede Suhr Moral for Fru Hall, og sagde, at hun for en i sig selv saa ubetydelig Sag, som hendes Mands Afskedigelse, ikke skulde tage paa, som om Verdens Ende var nær. 4) Gud skee Lov, at jeg ikke var der! — Paa Onsdag reiser Treschow til Norge. 5) Sørenns Ansættelse som Portner er nu i Orden. 6) Han og Caroline flyttede med det Første ind i Boligen, inden den endnu aabnes for sine egenlige Beboere.

Tak for den kjønne lille Blomst; Jeg vilde gjøre Gjengæld, og har allerede længe havt isinde at sende Dig en Blomst fra Din Have. Jeg havde for lidt siden en nysselig lille en, som stod i den saakaldte Skov, 7) men den mislykkedes for mig, da jeg vilde trykke den flad. Jeg har ikke Dine Fingre, jeg er, som Madvig, en oprigtig, men keitet Ven. Jeg lader mig da nøies med at sende nogle ganske smaa Forglemmigeier, saa smaa, at man næsten ikke kan see dem; jeg har fundet dem vildtvoxende paa Plainerne i Haven. Jeg bedækker dem med et Rosenblad, for at Du dog skal faaes. 159en lille Deel af al den Pragt, som nu smykker Haven, og daglig tiltager. Af Mosroserne er ingen endnu ganske udsprungne, men de gjøre Mine til at komme maaskee allerede imorgen. Rosenbladet er taget fra den Busk rødlig hvide Roser, som staaer ved det Lysthuss, der kaldes min Moders, og som har en saadan Mængde af Roser og Knopper, at Grenene ere nær ved at knækkes, saa at Nogen sagde forleden, at det var næsten latterligt at see den Trængsel; jeg husker ikke hvem det var. — Naar Du nu seer disse smaa Forglemmigeier, saa kan man atter anvende det Digt af Gøthe, hvoraf jeg forleden anførte et Par Linier:

»Wenn sie ein blaues Blümchen bricht,
»Und immer sagt: Vergiss mein nicht!
»So fühl ich's in der Ferne.«

Kun maa Du her istedenfor sie sætte er. Og derpaa følger:

»Ja, in der Ferne fühlt sich die Macht,
»Wenn Zwey sich redlich lieben;
»Drum bin ich in des Kerkers Nacht
»Auch noch lebendig geblieben.
»Und wenn mir fast das Herze bricht,
»So ruf' ich nur: Vergiss mein nicht!
»Da komm' ich wieder ins Leben.«

Men tilforladelig, paa et Ark Brevpapiir har man ikke Raad til saa lange Citater. Der gaaer for Meget tilspilde for de Intetheder, man ellers har at berette. Idag har jeg dog, saavidt jeg erindrer, ingen flere Intetheder, og kan derfor nok rutte lidt med Papiret. Thi hvad jeg nu vil skrive, kan jeg dog ikke regne til Intethederne. Martensen (som forresten var her igaar) siger, at Prag vil interessere Dig overordenligt, og at Du vist bliver der noget længere end efter Din første Bestemmelse. Du har dog vel besøgt Tycho Brahes Monument? Han siger tillige, at i Bøhmen maa Du i dets. 160Hele føle Dig i en behagelig og hyggelig Stemning. Det er da heldigt, at Du, selv efter at have vendt Prag Ryggen for at leve i Marienbad eller i Franzensbad, vedbliver at være i Bøhmen.

Idet jeg vilde tage Dit forrige Brev frem, for at see, om der ikke var Noget deri, som jeg havde glemt at besvare, forbausedes jeg ved at faae den store Masse af Morgenhilsener i Haanden. Der er for Øieblikket 16, men der maa jo vel komme flere, thi nu veed jeg virkelig ikke, hvorledes Du paa en honnet Maade kan holde op dermed og trække Dig ud af det. Jeg begynder nu at troe, at vor Bryllupsdag 1) er den yderste Termin, thi før den Tid synes mig ikke, det kan skee paa en skikkelig Maade.

Jeg længes nu umaadeligt efter at høre, hvorledes det gaaer Dig ved Badet, og hvorledes Slammen bekommer Dig. Jeg har ikke villet sende noget Brev til Prag, fordi det rimeligviis vilde indtræffe for sildigt. Jeg haaber derimod, at dette Brev vil indtræffe i Marienbad næsten paa samme Tid, som Du selv.

Heiberg, Johan Ludvig, *Fra det Heibergske Hjem,*

Lev nu vel for denne Gang, min gode Hanne! Vær munter og oprømt, og lad Reisen være Dig i alle Henseender til Nytte, Behagelighed og Forfriskelse. Lev vel, og hils Din Broder!

Din
J. L. Heiberg.